

[Thorkil Kristensen.]

under statsfinanserne beslaglægger en stadig voksende procentdel af nationalproduktet. Hvordan det vil stille sig i de kommende år, ved vi ikke. Jeg stillede et spørgsmål derom i folkepensionsudvalget i sin tid, men svaret måtte af naturlige grunde være meget forsigtigt. Jeg bedømmer det dog sådan, at det nærmest gik ud på, at man stadig ventede denne stigende tendens. Hertil bidrager ikke mindst de store investeringsbehov, der foreligger.

Vi har i finansudvalget siddet og syslet med forskellige langtidspaner for universiteterne, for åndssvageforsorgen, for vejvæsenet, for sindssygehospitalet o. s. v., og jeg har i Politiken for den 26. oktober d. å. set, at et internt udvalg under regeringen skal have fremstillet en plan for udbygningen af den samlede højere undervisning til ikke mindre end 1 milliard kroner. Jeg beder om, at denne plan må komme til tingets kundskab under en eller anden form. Det kan ikke være rigtigt, at tinget ikke kender noget til et så vigtigt forhold. Når jeg nævner disse langtidspaner, er det af den ganske bestemte grund, at de nemlig i nogen grad fastlægger udgifterne også i de kommende finanslove. Jeg kritiserer ikke dette — det kan ikke være anderledes — men jeg peger på, at når vi f. eks. sidste forår vedtog en lov om righospitalets udbygning, har vi derved bevilget udgifter, som kommer til udbetaling gennem en række kommende finansår. Når vi på denne måde også gennem andre love binder finanserne frem i tiden, bliver finansloven ikke helt til det, som mange tror den er, nemlig den lov, hvorved statens årlige finanspolitik fastlægges. Det bliver meget snarere en lov, hvorved man konstaterer den finanslov, der allerede for en stor del er fastlagt i den almindelige lovgivning, og det betyder jo i virkeligheden, at den finanspolitiske bevægelighed, vi har på selve finansloven er ret begrænset. Det eneste punkt, på hvilket vi har rigtig frihed, er jo næsten skatterne.

Der er grund til at hæfte opmærksomheden ved dette, for hvis vi nu skal tilpasse os de europæiske markedsplaner, vil der komme meget store investeringsbehov i det private erhvervsliv. Det fremgår meget klart af de rapporter, som flere regerings-

udvalg har offentliggjort; ikke mindst er det investeringsbehovene i industrien, herunder vel også fremstillingen af industrialiserede landbrugsprodukter, det gælder. Det er derfor meget vigtigt, at statsfinanserne ikke beslaglægger for stor en del af den årlige produktions værdi her i landet.

Jeg lagde nok mærke til, at den højtærede finansminister i slutningen af sin fremsættelsestale opfordrede til finanspolitisk forsigtighed og sagde, at han mente ikke, der var basis for yderligere lempelser i øjeblikket. Men jeg har også lagt mærke til, at der har været forskellige rygter fremme i den sidste tid gående ud på, at når regeringen er forsigtig i øjeblikket, er det, fordi den sparer sammen til en skattelettelse, som så skal lanceres kort før det næste valg. Det ville naturligvis være uforsvarligt på denne måde at bruge skattepolitiske ændringer som et led i den kommende valgkamp. Ved mødet i Studenterforeningen lørdag aften, hvor vi talte om skatterne, stillede jeg derfor den højtærede finansminister det spørgsmål, om det virkelig var tænkeligt, at regeringen ville gøre noget sådant. Jeg måtte forstå hans svar således, at det ikke var tænkeligt, men jeg synes, det ville være rigtigt, om den højtærede finansminister ville gentage og præcisere sit svar fra tingets talerstol. Jeg er sikker på, at det vil interessere folketingets medlemmer.

Thestrup: Det er mit indtryk, at det var med en vis stolthed, at den højtærede finansminister fremsatte finanslovsforslaget for finansåret 1959-60. Den højtærede minister gav udtryk for, at de vanskeligheder, vi havde kæmpet med — valutaunderskud og inflation — var overvundet, og at der ville blive overskud på statens budget, skønt lønningskontoen og udgifterne til den sociale forsyng og sundhedsvæsenet var steget stærkt, skønt udgifterne til boligbyggeriets finansiering vedblivende var store, og skønt staten var i færd med store, nye investeringer til Kastrup lufthavn, til statsbanernes nyanlæg og til højere uddannelse og forskning. Vi kunne betale af på statsgælden, ja, selv den ubehagelige kendsgerning, at tvangslånet ophører med at indgå, rokker ikke ved stillingen. Natur-